

TI GODE RÅD FOR Å BEVARE LÆRPRODUKTENE DINE

Du har sikkert stått der en gang innimellom og ergra deg over skoene som ser slitte ut, pengboka som ser ut som den er hundre år gammel, ja generelt lurt på hvordan du selv egentlig kan ta best mulig vare på alle lærtिंगene du har. Fortvil ikke, ærede leser, har får du ti gode og smarte tips!

1. Vit hvilket lær du har med å gjøre.

Lær er forskjellig, og trenger forskjellig vedlikehold. Det er greit å orientere seg i om du har å gjøre med storfe, struts, sau, geit, hest eller noe annet mer eksotisk. Og om det er full grain, top grain, genuine, split grain, bonded. Eller farget, naturell, vokset eller andre ting.

Full grain (fullnarvet) er hele laget med hud, fra ytterste lag og så langt inn som tykkelsen tillater. Dette er den beste formen for lær, som tåler mest og som har best kvalitet. Jeg bruker kun denne typen lær.

Top grain er nesten hele laget med hud, det kan være ørlite slipt for å få bort de største ujevnhetene, men er av svært god kvalitet. Eller, det finnes jo dårlig lær som er full eller top grain også, men det er en helt annen historie.

Genuine leather er så mangt. Står det genuine leather på lærproduktet ditt, så kan du være ganske så sikker på at det mangler mye av det ytterste, sterke hudlaget. Det er ikke dårlig lær, jeg sier ikke det, men det er av lavere kvalitet enn de to forrige kategoriene.

Split grain er den delen av huden som er igjen når huden er delt - når garveriene eller forselgerne splitter hele huder, fra f.eks. 4mm til 1,5, så er det de resterende 2,5mm det som kalles for spalt. Det blir ofte belagt med pvc eller lignende, for å ligne fullnarvede huder, men er langt derifra.

Bonded leather er nettopp det som ligger i navnet: det er satt sammen. Det er da lærrester som er malt opp, blandet med lim og belagt med enten pvc eller liknende.

2. Styr unna DIY-rensemidler og kjerringråd

Ja, vær så snill å ikke dykk pengboka i negelakkfjerner eller kokvarmt varmt zalovann eller bruk eddik og olivenolje på sofaen. Eller smør skoene inn i majones. Please altså. Skaff deg en ordentlig lærrens til sofaen, bruk lunkent vann på en klut for å ta bort flekker og invester i ei salsåpe om du har mange lærprodukter.

3. Vask av flekken med en gang, ikke vent

Ikke tro du kan vaske av blekkflekken tre timer etter at du sølte. Har prøvd. Funker ikke. Tar du det med en gang, så får du bort så mye som mulig.

4. Tilfør næring og fuktighet

Sett produktene dine inn med lærfett på en jevnlig basis. lallefall en gang i året. Veska di trenger det. Tenk hvordan huden din hadde hatt det om den ikke fikk hudkrem en gang i ny og ne? Lær og skinn = hud på mange måter.

5. Hold læret borte fra sol og varme

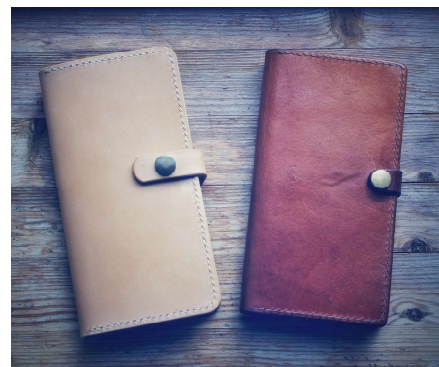
Ja, med mindre du ikke vil at det skal bli skjoldete og brunt eller krympe og bli hardt. Litt sol er godt, naturlig ufarget lær vil bli mørkere med årene, legger du det noen timer i sola, vil du se forskjell. Men ikke hell kokende vann i knivslira for å vaske den, slik 2012-Maren Ninni gjorde.... Og ikke bruk varmpistol for å tørke skoene fortere, la de tørke naturlig på en lun plass.

6. Send til profesjonell rens hvis skitten ikke skånsomt kan vaskes bort

Nemlig. Vi finnes overalt i Norges land.

7. Lær eldes, mørkner og tiden leger iallefall noen sår

Ny versus seks måneders bruk. Dette er noe av sjarmen med lær! Lær får patina, levdt liv, det påvirkes av ditt handlingsmønster og din bruk. Jeg klarte å legge notatbokomslaget mitt midt oppi ett tørkepapir med turkist, vått penneblekk. Heldigvis hadde jeg satt det inn med lærfett, så det rakk ikke trekke så godt inn, jeg fikk bort mesteparten og resten blekner med tiden. Det gjør skrapene og rissene også. Ikke irriter deg på det, omfavn det heller som en del av historien.

8. Beskytt læret mot skitt og fuktighet

Vask jevnlig av skitt og smuss med en fuktig klut, og bruk lærfett som beskyttelse mot fremtidig skitt og smuss. En fin skinnjakke kan kanskje trives med impregneringsspray for skinn, skoene dine kan ha godt av skokrem eller skinnfix. Lommeboka kan få seg er tynt lag med neatsfoot oil eller minkolje (da blir den nærmest vanntett), men bruk sparsomt og sjeldent eller som første behandling på nytt fullnarvet lærprodukt.

9. Send lærproduktene på spa

Lær er til for å vare. Det varer, ja i vikinggraver graver arkeologer frem lærartefakter, Ötzi, ismannen som er 5000 år gammel, hadde på seg jakke av geiteskinn, bukse av kalveskinn, sko av bjørne- og hjorteskin. Tar du vare på lærproduktene dine, så varer de. Vi er mange lærhåndverkere rundt omkring som reparerer sømmer, erstatter slitte lærdeler, bytter såler på sko osv osv. I vår bruk- og kast-kultur, så er dette lett å glemme.

10. God - billig - rask - ligninga

Håndverk tar tid. Tid er penger, ikke sant. Det verserer en meme på internett: Fast and good won't be cheap, cheap and good won't be fast, fast and cheap won't be good. Det ligger en sannhet i det. Det dummeste vi som forbrukere gjør, er å tro at norskprodusert håndverk kan ha samme priser som plastikk fra Kina. Beklager, men det er ikke fysisk mulig. 30*30cm lær koster alt fra 90kr til over 400. Og en arbeidstime, ja hva er en arbeidstime for deg i lønn?

Nå vil jeg ikke kinahandelen til livs, altså, men det er så fort gjort å sammenligne.

11. Bonusen

Bonusen ved å ha ting i lær! Ja, bonusen! Du får noe som varer, du får noe som kan gi deg glede i mange mange år. Er ikke det fint? Og ved å handle norsk, så støtter du opp om små bedrifter som for eksempel meg. Vil du finne flere? Sjekk ut www.norwegianmade.no for kvalitetsprodukter garantert produsert i Norge!

Takk for meg og velkommen til å ta kontakt hvis det er noe du lurer på. Du er hjertelig velkommen til å snoke rundt på nettsida mi, og ikke minst, ta kontakt med meg direkte! Du når meg på Instagram (@ninnidesign.no), Facebook (<https://facebook.com/ninnidesign.no>) og på maren@ninnidesign.no.

Alt godt!

Klem fra Maren Ninni